

NR. Ref. B. 06.
15/265/24.03.2015

APROBAT

In sedinta Biroului permanent al
Camerei Deputatilor

din data de 25.03.2015 **Parlamentul României**
Nr. 455 **Camera Deputaților**

DIRECȚIA GENERALĂ AFACERI EXTERNE
Centrul de cooperare internațională bilaterală

București, 16 martie 2015
Nr. 15c/232

INFORMARE

**privind vizita în România a delegației Grupului parlamentar de prietenie cu
România din Marea Adunare Națională a Republicii Turcia
15 - 18 februarie 2015**

În perioada 15-18 februarie a.c., la invitația domnului deputat Marian Neacșu, președinte al Grupului parlamentar de prietenie cu Republica Turcia din Parlamentul României și lider al Grupului parlamentar PSD din Camera Deputaților, a avut loc vizita în România a unei delegații a Grupului parlamentar de prietenie turco-român din Marea Adunare Națională turcă, conduse de doamna Gülay Dalyan, președintele Grupului.

Această acțiune a avut caracter de reciprocitate, ca răspuns la vizita efectuată la Ankara și Istanbul de o delegație a Grupului parlamentar de prietenie cu Republica Turcia din Parlamentul României, în luna ianuarie 2011.

Vizita și-a propus evidențierea rolului deosebit al Grupurilor parlamentare de prietenie din cele două foruri legislative, pentru promovarea legăturilor dintre România și Turcia, în multiple domenii, precum și importanța diplomației parlamentare pentru susținerea intereselor comune ale celor două țări constituind, totodată, o nouă etapă în continuarea și aprofundarea dialogului parlamentar bilateral dintre Camera Deputaților și Marea Adunare Națională a Republicii Turcia.

În proiectul de program al vizitei au fost prevăzute primirea delegației parlamentare turce de către domnul Valeriu Ștefan Zgonea, președintele Camerei Deputaților, precum și convorbiri cu domnul Marian Neacșu, președinte al Grupului parlamentar de prietenie cu Republica Turcia din Parlamentul României și lider al Grupului parlamentar PSD din Camera Deputaților, și cu membri ai Grupului, cu domnul Laszlo Borbely, președintele Comisiei pentru politică externă din Camera Deputaților, și cu membri ai comisiei, precum și cu domnul Mihai Tudose, ministrul Economiei, Comerțului și Turismului.

De asemenea, proiectul de program al vizitei a cuprins o deplasare a delegației parlamentare turce în județul Constanța.

Delegația parlamentară turcă a fost formată din 6 de persoane și a fost însoțită permanent de reprezentanți ai Ambasadei Republicii Turcia la București, ai Direcției generale afaceri externe, precum și ai Serviciului protocol din Camera Deputaților.

Convorbirile la nivel parlamentar

Vizita la Camera Deputaților a delegației Grupului parlamentar de prietenie Turcia-România, condusă de doamna Gülay Dalyan, președintele Grupului, a debutat cu **întâlnirea dintre domnul Marian Neacșu, președintele Grupului parlamentar de prietenie cu Republica Turcia din Parlamentul României** și lider al Grupului parlamentar PSD din Camera Deputaților, și cu membri ai Grupului.

Cu această ocazie, oaspeții au exprimat marea bucurie de a vizita România și de a purta convorbiri cu parlamentari români. În context, au fost evocate deseale contacte bilaterale care au avut loc în ultimii ani între înalți demnitari turci și români, atât la Istanbul, cât și la București (ministrul turc al mediului, ministrul turc al sănătății, comisiile de politică externă din cele două foruri legislative, sau vizita în România a domnului Cemil Cicek, președintele Marii Adunări Naționale, etc.). De asemenea, a fost subliniată necesitatea consolidării relațiilor de prietenie dintre cele două Grupuri parlamentare și a fost exprimată convingerea că aceste relații se vor dezvolta continuu. În același timp, oaspeții au exprimat încrederea că legăturile interparlamentare vor înregistra succese deosebite și vor contribui la întărirea relațiilor dintre Turcia și România, a cooperării economice la Marea Neagră, precum și a colaborării în cadrul proiectelor care privesc Sud-Estul Europei și la care statele noastre sunt părți.

Oaspeții au afirmat că, în documentele oficiale, sunt înregistrați aproximativ 17.000 de oameni de afaceri turci care trăiesc în România și aproximativ 3000 de conaționali, care au găsit un mediu propice și de bunăstare în țara noastră, au apreciat volumul schimburilor economice turco-române care, în 2014, a atins nivelul de 5,9 miliarde USD, și au evidențiat faptul că România este cel mai important partener comercial al Turciei din această zonă.

În același timp, partea turcă a exprimat convingerea că "relațiile de prietenie, frățeste, vor ajuta la dezvoltarea, în continuare, a relațiilor politice, comerciale, culturale" și au subliniat importanța deosebită pe care o acordă formatului trilateral de colaborare, Turcia-România-Polonia.

În context, domnul deputat Reșat Doğru a dorit să sublinieze relațiile deosebit de strânse pe care domnia sa le are cu deputații și senatorii români din delegația Parlamentului României la APCMN, domnia sa fiind și membru al delegației Parlamentului țării sale la acest organism internațional. Totodată, domnul deputat Doğru a ținut să afirme că a fost de multe ori în România, în calitate de oaspete și, de fiecare dată, a fost primit cu un interes deosebit și multă căldură de către colegii români, și că "în România mă simt ca acasă".

În intervenția sa, domnul deputat Marian Neacșu, președinte al Grupului parlamentar de prietenie cu Republica Turcia din Parlamentul României și lider al Grupului parlamentar PSD din Camera Deputaților, a dorit să sublinieze că, prin relația trilaterală România-Polonia-Turcia, toate statele implicate duc o politică de stabilitate în această zonă a Europei. În acest context, și domnia sa a evocat ultima întâlnire trilaterală a Comisiilor de politică externă din Parlametele celor trei state (Polonia-Turcia-România), care s-a desfășurat anul trecut la București, precum și importanța majoră pe care acest format de cooperare îl reprezintă pentru fiecare dintre părțile implicate.

Cu această ocazie, domnul Președinte Marian Neacșu a evidențiat relațiile foarte bune statornicite între membrii Grupului parlamentar de prietenie cu Turcia din Parlamentul României cu fostul Ambasador al Republicii Turcia la București, dar și cu actualul Ambasador, și a reiterat sprijinul și suportul pe care partea română îl va oferi întotdeauna reprezentanței diplomatice a Republicii Turcia la București. În context, domnul Președinte Neacșu a afirmat că Turcia reprezintă un partener comercial foarte bun pentru România, iar acțiunile de diplomatie parlamentară vin în sprijinul întăririi relațiilor bilaterale româno-turce. În context, domnia sa a evocat excelentele relații pe care reprezentanții Grupului parlamentar de prietenie româno-turc din Parlamentul României le au stabilite cu minoritatea turcă și tătară care trăiește în România și, cu acest prilej, au fost amintiți cei doi domni deputați minoritari, care "nu sunt numai colegi, ci și prieteni, împreună cu care demarăm acțiuni de sprijinire a comunității turce și tătare, a identității religioase, a învățământului și culturii turce, ceea ce reprezintă un real câștig pentru majoritari".

Tot cu această ocazie, domnul deputat Ninel Peia (PSD) a venit cu 2 propuneri concrete către oaspeți, și anume: **înființarea unui grup de lucru**, având în vedere problemele de securitate și geostrategice existente în acest moment, în cadrul căruia fiecare parte să aibă câte 4 parlamentari și câte 3 reprezentanți ai serviciilor de securitate (armată, servicii secrete, servicii interne, etc.). Domnia sa a fost de părere că acest "**grup de lucru**" ar trebui să se întâlnească de cel puțin două ori pe an, la București și la Ankara, pentru a genera noi documente și strategii de securitate, în interesul României și al Turciei, în regiunea sud-est europeană, ideea principală desprinsă fiind aceea ca "mai întâi trebuie să ne apărăm pe noi, apoi pe alții". Cea de-a doua propunere a fost ca, având în vedere relațiile foarte bune de prietenie, statornicite între statele noastre, să fie luată în considerație posibilitatea ca **timp de o lună, sabia domnitorului Ștefan cel Mare să fie expusă la Camera Deputaților**, cu acordul părții turce.

Privitor la prima propunere a domnului deputat Peia, oaspeții au evocat semnarea unui Parteneriat Strategic la nivelul celor două ministere de externe, turc și, respectiv, român, iar în ceea ce privește cea de-a doua propunere au promis că vor transmite această solicitare pe canale diplomatice, în acest sens, fiind necesară obținerea unei aprobări de la Ministerului culturii turc.

În încheierea convorbirilor de la acest nivel, domnul deputat Marian Neacșu, președinte al Grupului parlamentar de prietenie cu Republica Turcia din Parlamentul României și lider al Grupului parlamentar PSD din Camera Deputaților, a adus aprecieri asupra felului deschis în care s-a desfășurat întâlnirea dintre reprezentanții celor două grupuri parlamentare de prietenie, a mesajelor călduroase pe care oaspeții le-au transmis cu această ocazie, concluzionând că ambele părți au de câștigat prin organizarea, mai des, a unor astfel de întâlniri. În același timp, domnia sa a adresat părții turce urări de succes în alegerile parlamentare care vor avea loc în acest an (2015).

Primirea de către domnul Valeriu Ștefan Zgonea, președintele Camerei Deputaților, a delegației grupului parlamentar de prietenie cu România din Marea Adunare Națională a Republicii Turcia, conduse de doamna Gulay Dalyan, președintele grupului, a fost un alt moment semnificativ al acestei vizite. La primire a fost prezent și domnul Osman Koray Ertaş, ambasadorul Turciei la București.

Cu această ocazie, părțile au discutat despre stadiul de implementare a proiectelor de cooperare dintre cele două foruri legislative și despre evoluția relațiilor bilaterale dintre România și Republica Turcia.

Domnul Președinte Valeriu Ștefan Zgonea a afirmat că partea română acordă o importanță deosebită dialogului parlamentar cu Marea Adunare Națională a Republicii Turcia, ca instrument special pentru promovarea cooperării dintre România și Republica

Turcia, în diverse domenii. De asemenea, domnia sa a adus aprecieri faptului că Turcia este primul partener comercial al României din afara Uniunii Europene și OCEMN și al 5-lea partener la nivel global, afirmând, totodată, că țările noastre au o cooperare strategică foarte bună la frontiera de Est a NATO, astfel, împreună, contribuind la consolidarea poziției NATO în regiune.

În rândul său, doamna Gülay Dalyan, președintele Grupului parlamentar de prietenie cu România din Marea Adunare Națională turcă, a adus la cunoștința gazdelor situația sensibilă care se înregistrează la frontiera Turciei cu Siria, acolo unde trăiesc peste 2 milioane de cetățeni sirieni (pe teritoriul turcesc), pentru întreținerea cărora statul turc alocă peste 5 miliarde USD.

Președintele Camerei Deputaților a reiterat deschiderea părții române spre o colaborare cu partea turcă în cadrul tuturor organismelor internaționale și pe toate planurile, afirmând că relațiile Turciei cu vecinii "este strict o problemă a oaspeților", și a afirmat că România respectă poziția democratică și europeană a statului turc. În context, domnia sa a dorit să reitereze faptul că România susține activ procesul de aderare al Turciei la UE și că încurajează deschiderea unor noi capitole de negociere salutând, totodată, progresul reformelor realizate (conform Raportului de progrese al COM publicat în octombrie 2014), în același timp, exprimându-și încrederea că, în acest sens, partea turcă va continua să implementeze măsurile necesare.

Cu ocazia acestor convorbiri, domnul Valeriu Ștefan Zgonea, președintele Camerei Deputaților, a dorit să tragă un semnal de alarmă asupra "provocărilor" cu care ne confruntăm în această perioadă, dând ca exemplu situația din Irak, Siria, peninsula Crimeea, etc, a exprimat solidaritatea cu *poporul turc* și a afirmat că cele două părți au obligația de a asigura, împreună, stabilitatea, securitatea și prosperitatea în zona Mării Negre și a Balcanilor.

În același timp, înaltul demnitar român a salutat dinamica dialogului parlamentar la nivelul conducerii celor două foruri legislative, înregistrată în ultima perioadă, și a propus ca părțile să lucreze în aceeași manieră și la nivelul comisiilor parlamentare din cadrul celor două foruri legislative, pe diverse domenii, "astfel încât, împreună, să putem identifica obiectivele comune, pe care apoi să le promovăm și să le susținem în cadrul organismelor internaționale". De asemenea, domnul Președinte Zgonea a fost de părere ca părțile să facă tot posibilul și să atragă, în proiectele comune, și pe ceilalți parteneri din zonă. În context, domnul Valeriu Ștefan Zgonea, președintele Camerei Deputaților, a salutat organizarea consultărilor în format trilateral Polonia - România - Turcia, la nivelul comisiilor de politică externă din parlamentele celor trei state, și a atras atenția că, pe lângă excelenta cooperare în plan bilateral, este imperios necesar să se acorde aceeași importanță, și să se ridice la același nivel, cooperarea în plan regional și internațional.

Oaspeții au fost de acord în totalitate cu aspectele ridicate de partea română și au afirmat că, la rândul lor, acordă o importanță deosebită securității zonei, precum și că doresc intensificarea și continuarea colaborării cu România, prin consultări bilaterale la toate nivelurile, cât și în cadrul NATO, sau în alte formate ale zonei (APCMN, AP SEECP, etc.).

Cu această ocazie, a avut loc și o **întrevedere între domnul deputat László Borbély, președintele Comisiei pentru Politică Externă din Camera Deputaților**, și membri ai Comisiei, și delegația Grupului de prietenie Turcia-România din Marea Adunare Națională turcă, condusă de doamna Gulan Dalyan, președintele grupului.

În cadrul acestor convorbiri, părțile au subliniat excelentele relații bilaterale româno-turce, dezvoltate în baza *Parteneriatul Strategic* semnat în 2011 și a Planului de

Acțiune semnat în anul 2013, dar și legăturile statornicite în cadru multilateral, în special în cadrul NATO și ONU.

În context, domnul deputat László Borbély, președintele Comisiei pentru Politică Externă din Camera Deputaților, a subliniat importanța diplomației parlamentare și a afirmat că poziția geostrategică a țărilor noastre, precum și implicarea activă în problemele regiunii, permit promovarea de inițiative parlamentare pe domenii diverse. Totodată, domnia sa a dat asigurări în ceea ce privește sprijinul total al României pentru aderarea Turciei la Uniunea Europeană.

Cu această ocazie, au fost abordate și temele actuale privind situația din regiune, partea română exprimându-și îngrijorarea cu privire la situația din Ucraina, fiind de părere că aceste lupte ar trebui să înceteze, problemele urmând a fi discutate și rezolvate la o masă a tratativelor. În același context, partea română a manifestat îngrijorare vis-a-vis de Statul Islamic și evenimentele din Orientul Mijlociu.

În cadrul acestei întrevederi, oaspeții au cerut sprijinul părții române (votul pentru candidatură) pentru ca sediul AP SEECP să fie stabilit la Istanbul, și au mulțumit pentru primirea călduroasă și prietenia manifestată, precum și pentru sprijinul acordat de România în procesul de aderare a Turciei la Uniunea Europeană. În același timp, partea turcă a exprimat satisfacția față de drepturile și condițiile excelente de care minoritatea turcă și tătară se bucură pe teritoriu românesc.

Delegația parlamentară turcă a avut convorbiri cu **domnul Mihai Tudose, ministrul economiei, comerțului și turismului**. La întâlnire au participat ambasadorul Republicii Turcia la București, E.S. Osman Koray ERTAŞ, precum și secretarii de stat din Ministerul Economiei, Comerțului și Turismului, domnii Bogdan Pandelica și Maricel Popa.

În cadrul acestei întrevederi, au fost atinse subiecte referitoare la volumul important al relațiilor economice bilaterale, la regularitatea cu care se desfășoară contactele între reprezentanții autorităților din cele două țări, precum și la faptul că Turcia reprezintă principalul partener comercial extracomunitar și unul dintre cei mai mari investitori în România. În context, a fost exprimată intenția creșterii volumului anual al comerțului bilateral de la aprox. 6 miliarde dolari SUA, la 10 miliarde dolari SUA. De asemenea, domnul Ministru Tudose, a exprimat dorința părții române pentru *intensificarea relațiilor economice bilaterale*, în special în sectorul industrial, precum și al turismului, și a subliniat importanța creșterii investițiilor reciproce.

La rândul său, doamna deputat Gulay Dalyan, președintele Grupului parlamentar de prietenie din Marea Adunare Națională turcă, a adresat domnului Mihai Tudose, ministrul economiei, comerțului și turismului, invitația de a conduce, în viitorul apropiat, o delegație a oamenilor de afaceri români, la Ankara și/sau Istanbul, pentru a continua discuțiile începute la București și a pune în practică deciziile convenite de comun acord. În același timp, domnia sa a propus ca, pe parcursul vizitei delegației părții române, să fie organizat un Forum economic bilateral, la care să participe cât mai mulți reprezentanți ai mediilor de afaceri turce și române.

Pe timpul șederii în România, delegația Grupului parlamentar de prietenie din Marea Adunare Națională turcă a depus o coroană de flori la Cimitirul Eroilor Turci din București și a efectuat o vizită de lucru în județul Constanța, unde a avut convorbiri la Consulatul general al Republicii Turcia, a vizitat Muftiatul, ocazie cu care a avut loc și o întâlnire cu reprezentanți ai minorității turce și tătare, a vizitat Moscheile Hünkâr, Regalâ, Sultan Abdulmecit, precum și sediul Radio T. De asemenea, delegația turcă a avut convorbiri la Asociația oamenilor de afaceri turci (TIAD) și a purtat convorbiri cu domnul

Marian Iordache, primarul municipiului Medgidia, precum și cu reprezentanți ai conducerii Colegiului Național Kemal Atatürk.

Cu ocazia vizitei delegației Grupului parlamentar de prietenie Turcia-România la Medgidia a fost semnat un protocol de colaborare între Muftiatul Cultului Musulman din România și Primăria Municipiului Medgidia. S-a afirmat că acest protocol reprezintă un prim pas pentru readucerea la viață a unei părți importante din istoria românilor și că acesta are ca scop refacerea fostului seminar musulman și a băii turcești. Obiectivul va purta numele de „Centru de Cultură și Tradiție Turco-Tătară”, iar după finalizarea lucrărilor spațiul va deveni un punct turistic, educativ și etnografic, dar și funcțional, în sensul că va putea găzdui spații de recreere specifice culturii musulmane, destinate tuturor comunităților din Medgidia și nu numai. Domnul Primar Marian Iordache a afirmat că acest proiect de reabilitare este finanțat din surse private din Turcia, la inițiativa lui Recep Altepe, primarul orașului Bursa, și este în valoare de aproximativ 3.5 milioane euro, lucrările urmând a începe în luna iulie a acestui an și a fi finalizate după aproximativ un an.

Oaspeții au afirmat că vizita în România și-a atins scopul propus și au exprimat satisfacția cu privire la programul organizat de partea română și față de conținutul convorbirilor avute cu această ocazie.

În același timp, oaspeții au lansat o invitație Grupului parlamentar de prietenie român, de a efectua o vizită în Republica Turcia, la o dată care va fi convenită pe canale diplomatice.

Deputat Marian Neacșu

Președinte al Grupului parlamentar de prietenie cu Republica Turcia
din Parlamentul României
Lider al Grupului parlamentar PSD din Camera Deputaților

Red: Carmen Gulin,
consilier parlamentar